

**VISOKA ŠKOLA eMPIRICA
BRČKO DISTRIKT BiH**

**P R A V I L N I K
O ZAŠTITI OD POŽARA
VISOKE ŠKOLE eMPIRICA BRČKO DISTRIKT BiH**

Brčko, juli 2026. godine

Na osnovu člana 32. Zakona o zaštiti od požara Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, br. 9/06, 19/07, 12/11 i 21/22), člana 53. Zakona o visokom obrazovanju u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj 21/24 – prečišćeni tekst i 4/26), Statuta i procjene ugroženosti od požara Visoke škole eMPIRICA Brčko distrikt BiH, Senat Visoke škole eMPIRICA Brčko distrikt BiH, na sjednici održanoj u julu 2026. godine, donosi

P R A V I L N I K

O ZAŠTITI OD POŽARA

VISOKE ŠKOLE eMPIRICA BRČKO DISTRIKT BiH

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Pravilnika)

- (1) Ovim pravilnikom uređuju se organizacija, mjere, prava, obaveze, osposobljavanje, kontrola i postupanje u slučaju požara u objektima i prostorima koje koristi Visoka škola eMPIRICA Brčko distrikt BiH.

Član 2.

(Cilj zaštite)

- (1) Cilj je prvenstveno zaštita života i zdravlja ljudi, a zatim sprečavanje požara, ograničavanje njegovog širenja, zaštita imovine, podataka i kontinuiteta rada.
- (2) Spašavanje ljudi ima prednost nad gašenjem požara i spašavanjem stvari.

Član 3.

(Obuhvat)

- (1) Pravilnik se primjenjuje na zaposlene, angažovana lica, studente, posjetioce, izvođače radova i druga lica koja borave u objektu ili obavljaju posao za Visoku školu.

Član 4.

(Primjena drugih propisa)

- (1) Mjere se provode u skladu sa zakonom, tehničkim propisima, planom zaštite od požara Brčko distrikta BiH, procjenom rizika, elaboratima, uputstvima proizvođača i nalogima nadležnih organa.
- (2) Ako poseban propis zahtijeva strožu mjeru, primjenjuje se stroža mjera.

Član 5.

(Značenje izraza)

- (1) Požar je nekontrolisano sagorijevanje koje ugrožava ljude, imovinu ili okolinu.
- (2) Evakuacioni put je neprekidan, označen i prohodan put do bezbjednog izlaza i mjesta okupljanja.
- (3) Odgovorno lice je lice koje direktor imenuje za koordinaciju poslova zaštite od požara, bez prenošenja zakonske odgovornosti direktora.

Član 6.
(Načela)

- (1) Zaštita od požara zasniva se na prevenciji, ranom otkrivanju, brzom dojavi, bezbjednoj evakuaciji, osposobljenosti, ispravnoj opremi, dokumentovanju i stalnom unapređivanju.

II ORGANIZACIJA I ODGOVORNOSTI

Član 7.
(Odgovornost direktora)

- (1) Direktor obezbjeđuje organizacione, kadrovske, tehničke i finansijske uslove, donosi potrebna uputstva i planove i nalaže otklanjanje neposredne opasnosti.
- (2) Direktor može privremeno ograničiti korištenje prostora ili opreme dok se rizik ne otkloni.

Član 8.
(Odgovorno lice za zaštitu od požara)

- (1) Odgovorno lice prati propise i stanje objekta, organizuje preglede, obuke i vježbe, vodi evidencije, predlaže mjere i sarađuje sa nadležnim službama.
- (2) Za stručne poslove za koje Visoka škola nema uslove angažuje se ovlaštena organizacija.

Član 9.
(Rukovodioci i organizacione jedinice)

- (1) Rukovodilac obezbjeđuje primjenu mjera u prostoru i procesu za koji je odgovoran, upoznaje lica sa posebnim rizicima i bez odlaganja prijavljuje nedostatak.

Član 10.
(Obaveze zaposlenih i angažovanih lica)

- (1) Svako je dužan poštovati znakove i uputstva, održavati izlaze prohodnim, pažljivo koristiti opremu, prijaviti kvar ili opasnost i učestvovati u propisanoj obuci i evakuaciji.
- (2) Niko nije dužan pokušati gašenje ako bi time ugrozio sebe ili druga lica.

Član 11.
(Obaveze studenata i posjetilaca)

- (1) Studenti i posjetioци poštuju zabrane, naloge zaposlenih i uputstva za evakuaciju, ne diraju opremu i odmah prijavljuju dim, miris paljevine, plamen ili drugi rizik.

Član 12.
(Izvođači radova)

- (1) Izvođač prije rada dobija informacije o rizicima i pravilima objekta, određuje odgovorno lice i dostavlja potrebne dozvole i dokaze osposobljenosti.
- (2) Visoka škola zadržava pravo da obustavi rad koji stvara neposrednu ili neprihvatljivu požarnu opasnost.

Član 13.
(Dokumentacija)

- (1) Vode se procjene, planovi, elaborati, evidencije opreme, pregleda, obuka, vježbi, kvarova, incidenata, naloga i otklonjenih nedostataka.

- (2) Dokumentacija se čuva u rokovima propisanim zakonom i internim planom čuvanja.

Član 14.

(Unutrašnja kontrola)

- (1) Odgovorno lice vrši periodične i vanredne preglede, evidentira nalaz, određuje prioritet, odgovorno lice i rok za otklanjanje nedostatka i provjerava izvršenje.

III PROCJENA RIZIKA I PREVENTIVNO PLANIRANJE

Član 15.

(Procjena ugroženosti)

- (1) Procjena obuhvata namjenu i raspored prostora, broj i strukturu korisnika, materijale, instalacije, opremu, izvore paljenja, evakuacione uslove i moguće posljedice.
- (2) Ažurira se nakon značajne promjene prostora, procesa, opreme, broja korisnika ili nakon ozbiljnog incidenta.

Član 16.

(Plan i uputstva)

- (1) Na osnovu procjene izrađuju se planovi i uputstva za prevenciju, dojavu, evakuaciju, početno gašenje, saradnju sa vatrogascima i oporavak.
- (2) Uputstva moraju biti kratka, vidljiva, razumljiva i dostupna licima sa invaliditetom u mjeri razumno ostvarivoj.

Član 17.

(Promjena namjene i adaptacija)

- (1) Namjena prostora, raspored, kapacitet ili požarno odvajanje ne mijenjaju se bez stručne provjere, potrebnih saglasnosti i ažuriranja dokumentacije.

Član 18.

(Nabavka opreme i materijala)

- (1) Pri nabavci namještaja, obloga, električne opreme, baterija, hemikalija i drugih materijala uzimaju se u obzir požarne karakteristike, kompatibilnost i zahtjevi održavanja.

Član 19.

(Javni događaji)

- (1) Za skup sa povećanim brojem učesnika unaprijed se utvrđuju dozvoljeni kapacitet, raspored, izlazi, odgovorna lica, pristup vatrogasnoj službi i pomoć licima kojima je potrebna podrška.
- (2) Dekoracije, kablovi i privremena oprema ne smiju suziti evakuacioni put ili zakloniti oznake i opremu.

Član 20.

(Posebni rizici)

- (1) Za laboratorije, server sobe, radionice, arhivu, kuhinju, skladište i druge prostore sa posebnim rizikom izrađuje se posebno uputstvo i određuje odgovarajuća oprema.

IV OPŠTE PREVENTIVNE MJERE

Član 21.

(Red i čistoća)

- (1) Otpad, ambalaža i nepotrebni zapaljivi materijal redovno se uklanjaju, a radni prostor održava urednim tako da oprema i izlazi ostanu dostupni.

Član 22.

(Evakuacioni putevi i izlazi)

- (1) Hodnici, stepeništa, vrata, izlazi i pristupne saobraćajnice moraju biti stalno slobodni, označeni i osvijetljeni prema propisima.
- (2) Protivpožarna i evakuaciona vrata ne smiju se blokirati u položaju koji narušava njihovu funkciju.

Član 23.

(Pušenje i otvoreni plamen)

- (1) Pušenje, otvoreni plamen i radnja koja može izazvati varnicu zabranjeni su u prostoru Visoke škole, osim na posebno određenom mjestu ili u kontrolisanom postupku odobrenom prema ovom pravilniku.

Član 24.

(Vrući radovi)

- (1) Zavarivanje, rezanje, lemljenje, brušenje i drugi vrući radovi izvode se samo uz pisano odobrenje, uklanjanje zapaljivog materijala, spremnu opremu za gašenje i kontrolu prostora nakon završetka.

Član 25.

(Električne instalacije)

- (1) Električne instalacije, zaštitni uređaji i uzemljenje pregledaju se u propisanim rokovima, a radove izvodi stručno lice.
- (2) Premošćavanje zaštite, improvizovani spojevi i korištenje vidljivo oštećenog kabla ili uređaja nisu dopušteni.

Član 26.

(Prenosni električni uređaji)

- (1) Produžni kablovi i razdjelnici koriste se prema namjeni i opterećenju, ne povezuju se u niz niti provlače kroz vrata na način koji oštećuje izolaciju.
- (2) Uređaj koji se pregrijava, varniči ili ima miris paljevine odmah se isključuje ako je to bezbjedno i prijavljuje.

Član 27.

(Grijanje, hlađenje i kuhinjski uređaji)

- (1) Uređaji za grijanje, hlađenje i pripremu hrane postavljaju se i koriste prema uputstvu proizvođača, uz dovoljan razmak i redovno održavanje.
- (2) Prenosni grijač ili drugi uređaj povećanog rizika koristi se samo ako je odobren i pod nadzorom.

Član 28.

(Gromobranska instalacija)

- (1) Gromobranska instalacija i uzemljenje pregledaju se i ispituju u propisanim rokovima, uz evidenciju nalaza i otklanjanje nedostataka.

Član 29.

(Server sobe i tehnička oprema)

- (1) Server sobe i razvodni prostori održavaju se bez nepotrebnog materijala, sa kontrolisanim pristupom, odgovarajućom ventilacijom i opremom za dojavu i gašenje prema procjeni rizika.

Član 30.

(Baterije i punjenje uređaja)

- (1) Oštećena, naduvana ili neuobičajeno zagrijana baterija odmah se prestaje koristiti i izoluje prema stručnom uputstvu.
- (2) Punjenje uređaja vrši se odobrenim punjačem na nezapaljivoj i provjetrenoj površini; punjenje električnih vozila i baterija većeg kapaciteta dopušteno je samo na određenom mjestu.

Član 31.

(Zapaljive tečnosti i gasovi)

- (1) Zapaljive tečnosti, gasovi i aerosoli drže se samo u potrebnoj količini, u odgovarajućoj ambalaži i prostoru, uz označavanje i dostupne sigurnosne listove.

Član 32.

(Laboratorijski i praktični rad)

- (1) Prije praktičnog rada nastavnik ili drugo odgovorno lice upoznaje učesnike sa rizicima, zabranjenim postupcima, isključenjem izvora energije, opremom i evakuacijom.

Član 33.

(Arhiva i bibliotečki fond)

- (1) Dokumentacija i bibliotečka građa čuvaju se tako da ne opterećuju izvore toplote, razvodne ormare ili izlaze, uz kontrolu vlage, instalacija i dopuštenog požarnog opterećenja.

Član 34.

(Završetak radnog dana)

- (1) Po završetku rada provjeravaju se rizični uređaji, prozori i vrata, uklanjaju izvori paljenja i isključuje oprema koja ne mora ostati u radu.

V SISTEMI, OPREMA I ODRŽAVANJE

Član 35.

(Opremljenost objekta)

- (1) Objekat se oprema sredstvima za dojavu, gašenje, odimljavanje, nužno osvjetljenje i drugim sistemima prema projektu, procjeni i važećim propisima.

Član 36.

(Vatrogasni aparati)

- (1) Vrsta, broj i raspored aparata određuju se stručnom procjenom; aparati moraju biti vidljivi, označeni, dostupni, zaštićeni od oštećenja i pregledani u propisanim rokovima.

Član 37.

(Hidrantska mreža)

- (1) Hidrantska oprema, ako je ugrađena, ne smije biti zaklonjena ili korištena u druge svrhe i ispušta se u propisanim rokovima.

Član 38.

(Dojava i alarmiranje)

- (1) Sistem dojave i alarmiranja održava se funkcionalnim, a svako isključenje, kvar ili lažni alarm evidentira i rješava bez odlaganja.
- (2) Značenje alarmnog signala i način reagovanja moraju biti poznati korisnicima objekta.

Član 39.

(Nužno osvjetljenje i oznake)

- (1) Nužno osvjetljenje i sigurnosne oznake održavaju se vidljivim i ispravnim, a raspored se usklađuje sa stvarnim putevima evakuacije.

Član 40.

(Pregledi i ispitivanja)

- (1) Preglede, servis i ispitivanje obavlja stručno ili ovlašteno lice u rokovima iz propisa, projekta, standarda ili uputstva proizvođača.
- (2) Neispravna oprema se jasno označava, popravlja ili zamjenjuje, a po potrebi uvodi se privremena kompenzaciona mjera.

Član 41.

(Evidencija opreme)

- (1) Za ključnu opremu vodi se evidencija lokacije, vrste, identifikacije, pregleda, servisa, kvara, zamjene i lica koje je izvršilo radnju.

Član 42.

(Pristup vatrogasnoj službi)

- (1) Prilazi, ulazi, priključci i prostor potreban za intervenciju vatrogasne službe moraju ostati dostupni i jasno označeni.

VI EVAKUACIJA I POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA

Član 43.

(Plan evakuacije)

- (1) Plan prikazuje izlaze, pravac kretanja, opremu, isključenja, mjesta okupljanja i odgovorna lica i postavlja se na odgovarajućim mjestima.
- (2) Plan se provjerava nakon promjene rasporeda ili namjene prostora.

Član 44.

(Mjesto okupljanja)

- (1) Mjesto okupljanja određuje se izvan opasne zone i pristupa vatrogasnim vozilima; lica ostaju na njemu dok ovlašteno lice ne dozvoli odlazak ili povratak.

Član 45.

(Pomoć licima sa invaliditetom)

- (1) Plan obuhvata razumnu i dostojanstvenu pomoć licima sa smanjenom pokretljivošću, senzornim ili drugim teškoćama, bez izlaganja pomagača neprihvatljivom riziku.

Član 46.

(Dojava požara)

- (1) Lice koje primijeti požar aktivira dostupni alarm, upozorava prisutne i poziva nadležnu vatrogasnu službu na broj 123 ili drugi važeći broj za hitne pozive.
- (2) Dojava sadrži adresu, mjesto požara, šta gori, poznate opasnosti, da li su ljudi ugroženi i ime pozivaoca.

Član 47.

(Početno gašenje)

- (1) Početno gašenje pokušava samo osposobljeno lice ako je požar mali, izlaz je stalno iza njega, odgovarajuće sredstvo je dostupno i nema rizika od dima, eksplozije ili strujnog udara.
- (2) Ako požar ne bude odmah stavljen pod kontrolu, lice se povlači, zatvara vrata ako je bezbjedno i evakuiše se.

Član 48.

(Evakuacija)

- (1) Na signal ili uočenu neposrednu opasnost svi mirno prekidaju rad, ne koriste lift, ne vraćaju se po stvari, pomažu ugroženima prema planu i odlaze najbližim bezbjednim putem.

Član 49.

(Prekid energije i procesa)

- (1) Električna energija, gas, ventilacija ili tehnološki proces isključuju se samo ako je postupak unaprijed određen i može se izvršiti bez ugrožavanja lica.

Član 50.

(Prijem vatrogasne službe)

- (1) Određeno lice dočekuje vatrogasnu službu, daje ključeve, plan, informacije o ugroženim licima, opasnim materijama, isključenjima i promjenama u objektu.

Član 51.

(Rukovođenje intervencijom)

- (1) Po dolasku nadležne vatrogasne službe njene naredbe imaju prednost u zoni intervencije, a svi učesnici pružaju tražene informacije i pomoć u granicama osposobljenosti.

Član 52.

(Zabrana povratka)

- (1) Povratak u objekat dopušten je tek nakon odobrenja vatrogasne službe ili drugog nadležnog lica i provjere da nema preostale opasnosti.

Član 53.

(Prva pomoć i obavještanje)

- (1) Povrijeđenom se pruža prva pomoć u granicama osposobljenosti i poziva hitna služba, a odgovorna lica obavještaavaju nadležne organe i zainteresovana lica u skladu sa planom.

Član 54.

(Izveštaj o događaju)

- (1) Požar, aktiviranje opreme, evakuacija i ozbiljan skoro nastali incident dokumentuju se bez odlaganja, uz čuvanje dokaza i saradnju sa nadležnim organima.

VII OSPOSOBLJAVANJE I VJEŽBE

Član 55.

(Uvodna obuka)

- (1) Zaposleni se prije samostalnog rada upoznaje sa rizicima, alarmom, izlazima, mjestom okupljanja, dojavom i pravilnom upotrebom opreme koja odgovara njegovoj ulozi.

Član 56.

(Periodična obuka)

- (1) Najmanje jednom godišnje organizuju se obuka i provjera znanja zaposlenih u obimu zahtijevanom zakonom, uz prilagođavanje posebnim rizicima i promjenama.

Član 57.

(Praktične vježbe)

- (1) Vježba evakuacije organizuje se periodično i nakon značajne promjene kada je potrebna provjera plana; scenario ne smije stvarati stvarnu opasnost ili nepotrebnu paniku.

Član 58.

(Analiza vježbe)

- (1) Nakon vježbe analiziraju se vrijeme i tok evakuacije, ponašanje, komunikacija, pomoć ugroženima, prohodnost i rad sistema, te određuju korektivne mjere.

Član 59.

(Evidencija obuke)

- (1) Evidencija sadrži datum, sadržaj, izvođača, učesnike, način provjere i rezultat, uz zaštitu ličnih podataka.

VIII NADZOR, ODGOVORNOST I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60.

(Saradnja sa nadležnim organima)

- (1) Visoka škola sarađuje sa inspektorom, vatrogasnom službom, civilnom zaštitom i ovlaštenim organizacijama, omogućava nadzor i izvršava naložene mjere u ostavljenom roku.

Član 61.

(Prijava nepravilnosti)

- (1) Svako može bez odmazde prijaviti požarni rizik odgovornom licu ili direktoru; prijava se evidentira i podnosiocu se, kada je moguće, daje informacija o postupanju.

Član 62.

(Odgovornost za povredu)

- (1) Namjerno ili krajnje nepažljivo kršenje mjera razmatra se prema zakonu i opštim aktima, uz utvrđivanje činjenica, razmjernost i pravo lica da se izjasni.
- (2) Prijavljivanje opasnosti, aktiviranje alarma u dobroj vjeri ili odustajanje od opasnog pokušaja gašenja ne smatra se povredom obaveze.

Član 63.

(Godišnji pregled sistema)

- (1) Direktor najmanje jednom godišnje razmatra stanje zaštite od požara, rezultate pregleda, obuka i vježbi, incidente, promjene rizika i potrebna sredstva.

Član 64.

(Usklađivanje priloga i uputstava)

- (1) Planovi, rasporedi opreme, spiskovi odgovornih lica i kontakt podaci ažuriraju se operativno bez izmjene ovog pravilnika, pod uslovom da se ne mijenjaju prava i obaveze utvrđene njime.

Član 65.

(Tumačenje)

- (1) Za tumačenje ovog pravilnika nadležan je Senat, a za operativna uputstva direktor i odgovorno lice u granicama svojih ovlaštenja.

Član 66.

(Prestanak važenja)

- (1) Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti od požara od 21. maja 2012. godine.

Član 67.

(Stupanje na snagu)

- (1) Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na službenoj oglasnoj ploči i internet stranici Visoke škole.

Broj: _____

Brčko, juli 2026. godine

PREDSJEDNIK SENATA
